

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 170 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш мидости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслаиових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. І.
пл. Дзямбровського (Хорунжин). Ек-
спедиция місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламація неопечатані вільні
від портя. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дьяки і приватні донесеня по
3½ с. від стрічки.

XXIV. збори Руского Товариства педагогічного.

(+) В четвер відбули ся XXIV. загальні збори Руского Товариства педагогічного при доволі численній участі членів. Про хід нарад на сих зборах пишемо на иннім місці, а тут бажалиб ми про се много заслужене і вельми важне товариство висловити деякі загальні гадки. Нераз уже при ріжних нагодах обговорювали ми значне і вагу сего товариства, одначе в культурнім розвитку українсько-руского народу має оно так важні задачі, таке визначне послаництво, що годилоб ся справді про него як найчастійше нагадувати нашій суспільности. А потреба таких частих пригадок про се товариство показує ся тим конечнійшою, позаяк наша суспільність ще не зрозуміла належно великої ваги і досягlosti тої поважної і многоважної роботи, яку робить Руске Товариство педагогічне, наша суспільність ще замало ознакомлена із справами і тяжкою боротьбою его о ествовање, тим то і так мало ще цікавить ся ним і так ще нечисленно горне ся в его члени.

Сеж загально признана уже давно засада, що як виховаємо собі молоде покоління, така буде наша суспільність, такий буде наш нарід, се загально признано, що які школи, така і молодіж, а яка молодіж, така і будучина народу. Тим то товариство, котре як раз має класти кріпки і свої підвалини під будівлю руско-народного вихованя, котре своїми змаганями йде до того, щоби ті засади здорового руско-народного вихованя вдомашнили ся в кожній рускій хаті, в кожній рускій родині, заслугує на те, щоби ним зацікавив ся весь руский загал і его піддержав. Але не ли-

ше о те розходить ся, щоби засади і голос сего товариства проникли всю нашу суспільність, а також о се, щоби его голос найшов послух в тих кругах, котрі кермують публичним вихованем в краю, себ то у наших властий шкільних. Ми повинні довести до того, щоби власти шкільні у всіх своїх рішеннях котрі доторкують ся публичного вихованя нашої молодіжки, числили ся з голосом Руского Товариства педагогічного. А може і мусить се стати ся тоді, наколи Руске Товариство на полі народного вихованя буде справді представником всего руского загалу. Колиб Руске Тов. педаг. числило не як тепер навіть не сповна тисячку членів, а сотню тисячок, колиб в его роботі і змаганях брали участь не лише нечисленні одиниці, а кождей свідомий і освічений Русин, колиб робота сего товариства не проявляла ся лише тут і там, але обхопила всі области народного вихованя, всі круги шкільництва, тоді неперечно оно стало би виявою змагань руского загалу, голосом народу, і сего голосу не моглиб маловажити шкільні власти. Отже першою і найважнійшою справою було би, щоби кождей освічений Русин став членом сего товариства і вже саме число членів поставилоб передовсім материяльно наше Товариство на певних і нескитних підвалинах, далоб ему материяльні засоби конечні і необхідні для сповнення его трудних а високих і досяглих задач, а з другого боку — вже само величезне число членів надалоб товариству значіння і впливу, далоб ему поважний голос у всіх справах публичного вихованя. А сеж так легко рускій суспільности довести до того, бож одноразове вписове вносить **лише І корону, а річна вкладка лише І корону.** Тимто від-

зиваємо ся до рускої суспільности передовсім: вписуйте ся всі в члени Руского Товариства педагогічного, щоби на ювілей его XXV літнього ествованя було не 1.000 а 100.000 членів! Про инші справи поговоримо иншим разом.

Вісти з Росії.

Петербурскі фабриканти про страйк.

Стоваришенє петербурских фабрикантів видало ось яку опівію: 1) Загально висказано гадку, що постулята робітників в справі 8 годинного часу праці, участі робітників в означуваню платні і управильнюваню внутрішнього ладу в промислових заведенях, як і знесеня кар за неавленє робітників до роботи і за страйкованє — не підлягають переговорам, але мають бути предложені міністрови скарбу до можливо скорої полагоди на законодатній дорозі. 2) Що до тичить спеціальних жадань робітників, то признано невідповідною річю розпочинати пересправи з робітниками перед їх поворотом до праці. 3) Збори признають, що робітників втягнули в теперішній рух зовнішні, неекономічні причини, стверджує одноголосно, що не існує жадна взаїмна ненависть і тому ухвалює в слідуючих точках починяти уступки робітникам: Карних постанов за занедбуванє праці в сім случаю не буде нігде приміювати ся. Не буде робити ся кроків в цілі вишуканя інститорів і провідників страйку, ані против них не уживе ся особних средств. Будуть збирати ся складки для підмоги робітничих родин, пошкодованих в дия 22. січня, причім не буде робити ся ріжниць, чи робітники добровільно прилучили ся до страйку, чи були до того примушені. Щоби не творити прецеденсу, збори ухвалюють за час страйку не виплатити денної платні, однак при

Тарас Шевченко.

(Вступне слово на вечерицях в честь Тараса Шевченка, устроєних заходом молодіжки стрийської гімназії, вголошенє проф. Юліаном Костецким).

Сорок кілька років минуло від смерти Тараса Шевченка, а слава его не меркне, не мовкне, не гомонить повним звуком, великою силою, привднуючи ему чим раз більше прихильників, чим раз більше поклонників, о скільки більше і яснійше освітлюють ся его біографами поодинокі фази его діяльного, его страдального життя. Его твори не забувають ся, не пропадають, но появляють ся в що раз новіших, в що раз красних виданях, а доходять они не лиш до рук верств інтелігентних, але і до рук наших незрячих, темних, молодших братів, про котрих долю наш поет заедно думав, над котрих недолею неустанно плакав, живовисуючи їх судьбу злидненю, малюючи горе їх життя яркими красками, адервою мовою. Тими поетичними малюнками будив щире спочуванє для того горя, що в пору сучасну житю Шевченка прибило було закріпощеного селянина Українця до землі і не дало ему двигнутись з довговічного духового заненяду.

Его твори переложено на всі язика славянські, також на язык німецький, а деякі навіть на язык французский, а всі критики, найпа-

че критики російські, згоджують ся в тім, що Тарас Шевченко зпоміж всіх поетів 19. столітя є найбільше поетом національним, є дійсно поетом народним, позаяк виішовши сам зпоміж того люду, переживши з ним вкупі его недолю, вдчувши разом з ним его душевні страдания, уміє своїми устами оспівати, уміє своїм віщим пером зобразити его тяженьке-гірке жате-буте так ваглядно, як се доси не удалось жадному иншому з руских поетів.

Колиж в сорокові роковини знесеня наципи в Росії, всі російські, найважнійші газети, навіть урядові органи російских міністерств, заговорили про нашого кобзаря дуже симпатично, подаючи в многих его довгих або коротких біографіях такі черти его благородної вдачі, его поетичної і горожанської діяльности, які не були доси звані в таких подробицях; коли на цілім просторі руско-української землі, а навіть в краях московских, де лиш гурток тямучих громадян Українців зійде ся — згадає ся нині про его заслуги, про его просвітні, літературні, та про его соціально-горожанські змаганя; коли по всім усюдам рускої країни гомонять нині похвальні, величальні гимни в честь Тараса Шевченка — то годить ся, аби і ми не забували про того великого чоловіка, аби і ми пригадавши собі его заслуги для рускої суспільности, для усеї людскости, докинули і з нашої сторони хоть одну цвітку до того величального

Орлом сизокрилим літає, ширяє
Аж небо блакитне широкими бе

вінця, що его сплітає нашому кобзареві весь руско-український нарід.

І справді ми користуючись тим великим добром, тим цивілізаційним добутком, яким являєсь можливість розвиваня і плеканя нашого язика, нашой питомої літератури — що уже осягнули всі народи австрійські на основі конституційних прав з ласки нашого Найяснійшого Монарха, — зійшлись нині, аби в крузі нашой шкільної родини відсвяткувати наше народне, рокове святю, присвяченє памяти Тараса Шевченка, що своїми творами зробив рішучий перелом в нашій літературі і поклав єї на непохитних основах. А ми хочемо звеличати нашого Тараса не лишень яко літературного труженника, но перед всім яко щирого народного співака.

Бож він чув себе до того покликаним, щоб стати речником кривди пригнобленого народа, щоб розказати про ті злидні усему цивілізованому європейському світові, щоб упімнутись о вирівнанє тих кривд у могутних володарів сего світа. Він чув в собі боже вдохновенє до того наміру, бо, як каже сам про післяництво в своїй пісні «Пероєбендя»:

То серце по волі з Богом розмовля,
То серце щєбече Господню славу,
А думка край світа на хмарі гуля,

ших суспільних течій подає перекладчик. Цілий виклад ділить ся на: Вступ, науку про продукцію (у яким подано уступні основи продукції) гроші, кредит, роди народнього господарства, ціну, банковість, біржеве діло, акції і народно-господарські кризи. Розділ доходу із народнього господарства і історію політичної економії.

— Нива, часопись посв'ячена справам церковним і суспільним, містить в 3. ч. з 1. лютого 1905 отей статі: В справі права патронату. — Проби злуки з грецькою церквою по Соборі флорентійським (дальше). — Джон Віліам Дрепер і его Історія Боротьби Віри з Наукою (дальше). — До Всечесного душпастирського клира Австрії. — Будова церков (о. К. Селедкий). — Вороги свого народа. — Наше галицько-руське священство в XIX. століттю (дальше). — Хроніка. — Як додати: 5. Наука катехитична (о. М. Кінаш) і 6. Наука катехитична (о. М. Кінаш).

Посмертні [†] оповістки.

— Сабіна Гвоздецька, народна учителька в Липиці долішній, упокоїла ся дня 30. січня с. р. по коротій і тяжкій недугі в 27. році життя в домі брата свого лікаря. В. і. п.

Телеграми

з дня 3. лютого.

Відень. Гр. Юлій Андраші приїхав вчера вечером до Відня, а на нині покликано его до цісаря на аудієнцію.

Лондон. Тутешні дзєвники доносять, що між Японією а Росією ведуть ся за посередництвом Німеччини тайні переговори що до довшого розуму на манджурським боєвищі.

Рим. Трибуна оголошує інтерв'єв з пос. Мальфатім, після якого справа італійського університету віде в парламенті на дзєвний порядок перед Великоднем.

Варшава. По стверденю тотожності убитих осіб видавано їх на жадає родинам, але під у словиною, що похорон сейчас війбуде ся 24. трупів не пізнаю.

В околицях Варшави почав ся страйк.

Варшава. Петерб. аген. телегр. доносить, що вчерашній дзєв перейшов в Варшаві спокійно.

Каліш. Настав ту загальний страйк. Торговлі замкнені, в театрах не грають. Ученики філ'ольогічного інституту і гімназії перестали ходити на виклади.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

— Ціни землепладів. (Різьничий банк у Львові). Дня 3. лютого. — За 50 клг.

Пшениця готова 8.75—8.85. Пшениця на речинець 8.50—8.75. Жито готове 6.70—6.80. Жито на речинець 6.60—6.75. Овес на обр'єк 7.00—7.30. Овес на речинець 6.80—7.25. Ячмін' на пашу 6.60—6.80. Ячмін' броварняний 7.10—7.50. Ріпак 10.60—11.00. Ріпак новий 0.00—0.00. Горох на пашу 7.25—7.75. Горох до вареня 8.50—10.50. Ленча 7.50—9.00. Вобик 6.75—7.25. Гречка 7.50—7.75. Кукурудза нова 8.50—8.75. Кукурудза стара 6.90—7.25. Хміль новий за 56 клг. 200—210. Хміль старий за 56 клг. 000—000. Конюшина червона нова 65.00—85.00. Конюшина біла 50.00—62.00. Конюшина шведська 65.00—80.00. Тимотка 25.00—30.00.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні пординув у внутрішних недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

орднує при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5

ПРОФЕСОР Русин, приїме на станцію середних або народних, з цілим удержанем та наукою. Зголошени: ЛЬВІВ ул. Вибрановського ч. 3, II пов. (5—6)

Colosseum
В пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 16. лютого 1905.
Нова сензаційна
програма.

Щоденно о 8. год вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год вечером, Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

„РУСКА ХАТА“

Ілюстрована часопись літератури, штуки і сучасного життя

виходить кожного 5. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплата на цілий рік вивозить 12 К. — Число друге появить ся 20 с. м. і буде вислане лише тим, що надішлють передплату.

Адрес адміністрації: Льв'в, Бляхарська ч. 8.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натурі

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на величовім папері вивозить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейського часу).

Table with 4 columns: o год, Приходять до Львова (головний дворець), o год, Відходять зі Львова (головний дворець). Rows list train times and destinations like Krakow, Berlin, Vienna, Prague, Lviv, etc.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Table with 2 columns: Приходять на головний дворець, Відходять з головного двірця. Rows list local train times and destinations like Brouhovec, Yavorov, etc.